

Delilleriyle Ehl-i Beyt'e Meveddet - Yenâbiu'l-Mevedde li-Zevi'l-Kurbâ
Devotion to the Ahl al-Bayt with its Evidences - Yenabiu'l-Mawaddah li-Zawil-Qurba**Yüksek Lisans Öğrencisi Feyzâ Tartan Uzun**

Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tasavvuf Anabilim Dalı
Ankara/Türkiye
ankara.ftuzun@ankara.edu.tr

Ankara University Institute of Social Sciences
Department of Sufism
Ankara/Turkiye
ORCID: 0000-0002-4465-2225

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü | Article Types
Geliş Tarihi | Received
Kabul Tarihi | Accepted
Yayın Tarihi | Published
Yayın Sezonu | Pub Date Season
Cilt | Volume
Sayı | Issue
Sayfa | Pages

Kitap Tanıtımı | Book Review
15 Eylül | September 2022
17 Ekim | October 2022
30 Haziran | June 2023
Haziran | June
26
51
103-116

Atıf | Cite as

FeYZa Tartan Uzun, "Delilleriyle Ehl-i Beyt'e Meveddet - Yenâbiu'l-Mevedde li-Zevi'l-Kurbâ".
Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi 26/51 (Haziran 2023), 113-116.

İntihal | Plagiarism

Bu makale, iThenticate yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir
This article has been scanned by iThenticate. No plagiarism detected.

Yayıncı | Published by

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
İstanbul Sabahattin Zaim University

Telif Hakkı | Copyright

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanır. Author(s) publishing with the journal retain(s) the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Etik Beyan | Ethical Statement

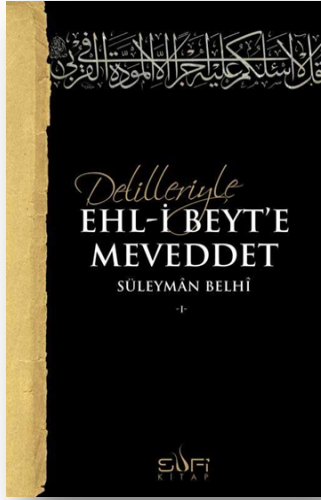
Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur/It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited (FeYZa Tartan Uzun).

**Delilleriyle Ehl-i Beyt'e Meveddet - Yenâbiu'l-Mevedde
li-Zevi'l-Kurbâ**

Şeyh Süleymân b. İbrahim el-Kundûzî el-Hanefî el-Belhî

Çeviren: Adalet Çakır

Sufî Kitap, 2018, 400 sayfa

*“Ehl-i Beyt'in aşkı dolsun sadık olan müminine,
Salat ile selam olsun evladına hem Muhibbi'ne”*
Safer el-Muhibbî el-Cerrahî

Şeyh Süleyman Belhî tarafından kaleme alınan *Yenâbü'l-mevedde li zevi'l-kurbâ* isimli eser Türkçeye *Ehl-i Beyt'e Meveddet* ismiyle çevrilmiştir. Süleyman Belhî, Allah sevgisinin peygamber sevgisine, peygamber sevgisinin de Ehl-i Beyt muhabbetine kaynaklık ettiğini belirtmektedir. Ehl-i Beyt'e muhabbet duyan herkesin bu sayede Allah Teâla'nın rızasını kazanabileceğini, kendisinin de eseri bu ümit ile kaleme aldığını anlatmaktadır. Bu bağlamda, eserin "Kişi sevdiğiyle beraberdir." (Buhârî, Edeb, 96; Müslîm, Birr, 163/165) hadisi rehber alınarak telif edildiği söylenebilir.

1220/1805 senesinde Belh'te dünyaya gelen yazarın tam ismi, Şeyh Süleyman b. Hâce Kelân'dır. Kendisi Buhara'da tahsilini tamamlayarak icazet almıştır. Afganistan ve Hindistan'a gitmiş, buralarda birçok şeyhin sohbetinde bulunmuş ve Kunduz'a dönmüştür. Kunduz'da bir cami, medrese ve hankâh inşa eden Belhî, 1269/1854'te talebelerinden ve müridânından yaklaşık üç yüz kişiyle birlikte ilim için Kunduz'dan hicret ederek Bağdat'a gelmiştir. Burada valinin ikramına mazhar olmuştur. Ardından Musul, Diyarbakır, Urfa, Halep ve sonrasında Konya'ya gelen şeyh, 1294/1879 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Vefatına kadar zamanını kitap ve risaleler yazarak geçirmesine rağmen eserlerinden sadece üç tanesi bilinmektedir. Bunlardan *Delilleriyle Ehl-i Beyt'e Meveddet* yayınlanmış olup diğer iki eseri *Mecmau'l-fevâid* ve *Maşriku'l-ekvan*'dan bu eser içinde bahsedilmiştir.

Eser, 1302/1887 senesinde İstanbul'da, 1308/1893'de Tahran'da ve sonra muhtelif yerlerde basılmıştır. Süleyman Belhî'nin Ehl-i Beyt'e muhabbeti kitaplaştırdığı eserinin kapağı sade bir tasarımla, siyah zemin üzerinde beyaz yazılarla sunulmaktadır. Kapağın üst bölümünde Şûrâ Süresi 23. Âyetin, "De ki: Ben buna (İslam'a çağırma) karşılık, yakınlıkta sevgi ve destek (Ehl-i Beyt'ime ve manevi varislerime muhabbet ve meveddet) dışında sizden hiçbir ücret istemiyorum." bölümü yer almaktadır. Eserin müellifi, bu âyeti Allah Teâla'nın Ehl-i Beyt'i sevmeyi bütün Müslümanlar üzerine farz kıldığı şeklinde te'vil etmektedir.

Süleyman Belhî, bir mukaddime ve yüz babdan oluşan eserinin girişinde hamd, sena ve salavata yer vermiştir. Bu dua ve salavatın ardından, Şûrâ Süresi 23. ve Ahzâb Süresi 33. âyeti kerimelere yer veren yazar bu âyetleri Ehl-i Beyt'e meveddetin kaynağı olarak okuyucuya

sunmuştur. Bilhassa Şûrâ Sûresi 23. âyette geçen “meveddet” kelimesinin muhabbetten daha kuvvetli olduğunun altını çizerek hangi ölçüdeki bir sevgiden bahsedildiğine açıklık getirmiştir.

İlk bablarda hadisler, ileriki sayfalarda ise ilintili âyetlerin tefsirleri ağırlıktadır. Bâbların başlıkları farklı olsa da ana konunun ortak yönü sebebiyle tekrara düşüldüğü görülmektedir. Müellif, Hz. Peygamber’i (sav) ve Ehl-i Beyt’ini sevmenin Allah’ın rızasını celbedeceğini belirtmektedir. Buna ulaşmak için onların fazilet ve menkıbelerinin ilmi yönden tetkik edilmesi gerektiğine değinen yazar, tefsir ve hadis kitaplarından istifade etmenin önemini de vurgular. Müellif, eserinde Ehl-i Beyt’i sevmenin sebepleri ve sonuçlarını anlatmakla yetinmez. Aynı zamanda geçen yıllar içinde, çeşitli siyasi ve fikri çatışmaların odağı haline getirilmeleri sonucu maruz kaldıkları haksız saldırılara karşı onları savunma gayreti de güder. Yazar, Ehl-i Beyt sevgisini mezhepler arası ortak bir alan olarak değerlendirmiş bu sebeple eseri telif ederken hem Sünnî hem de Şîi kaynaklara başvurmuştur.

Muhakkikin aktardığına göre eser, alanında yazılmış kitapların hemen tamamındaki rivayetleri bir araya getirmiştir. Müellif, *Meveddetü’l-kurba* ve *Maktelü Ebi Mihnef* kitaplarının tamamını, *Zehâiru’l-ukbâ*, *Savâiku’l-muhrîka*, *Cevâhiru’l-ikdeyn*, *Hârezmî ve İbnü’l Megâzîl’inin Menâkîb’ları* ve *Ferâidü’s-simtayn*’ın büyük bir kısmını ve *Künûzü’l-hakâik* ve *Firdevsî*’deki menkıbelerin hemen tamamını nakletmiştir. Buradan yola çıkarak el-Hüseynî, Süleyman Belhî’nin aslında Ehl-i Beyt’in menkıbelerini içeren bir ansiklopedi kaleme almaya niyet ettiğini ancak amacına ulaşamasa da buna yakın bir eser ortaya çıkardığını ifade etmektedir.

Bâblarda yer alan âyet ve hadislerin numaralandırılması, sûrelerin isimlendirilmesi, hadislerin kaynaklarının dipnotlarda gösterilmesi, imlâ, îrab hatalarının düzeltilmesi ve eser sonuna eklenen çeşitli fihristler çeviride esas alınan eserin muhakkiki Seyyid Ali Cemal Eşref el-Hüseynî’ye aittir. Konuya ilgi duyanlar için eserin akıcı bir dille Türkçeye çevrildiği söylenebilir.